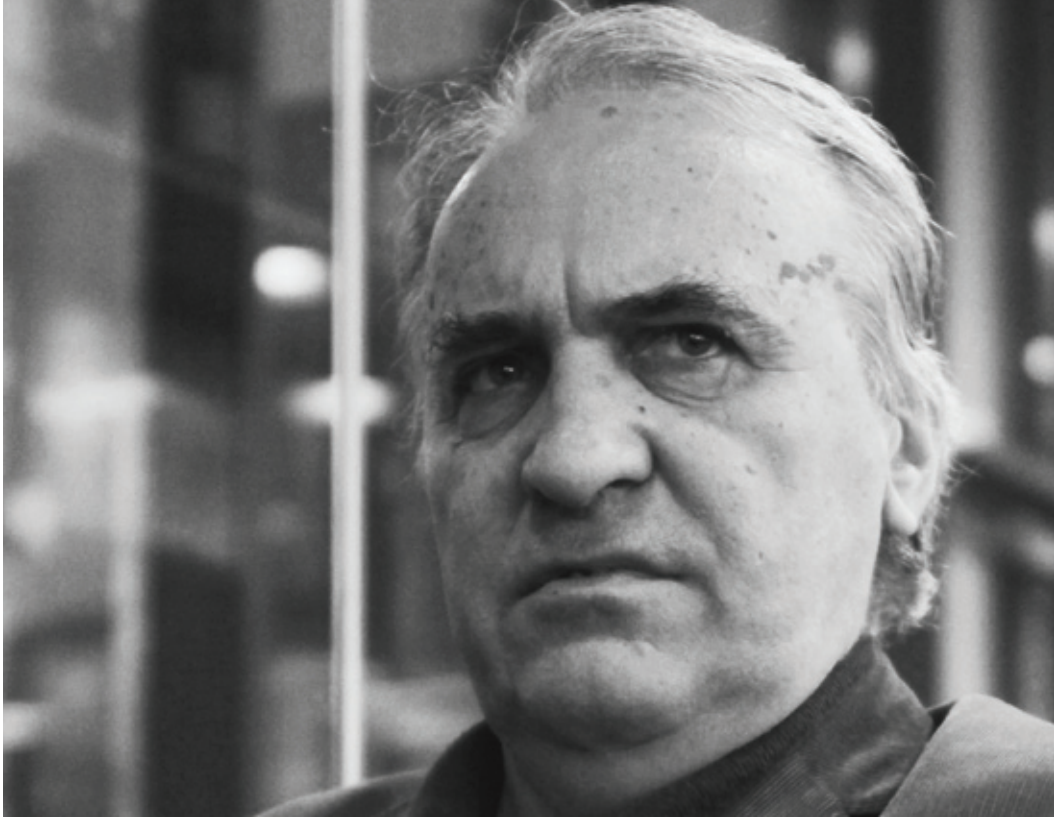

NICOLAE STAN

Nicolae Stan (n. 1953, Crăsani, județul Ialomița) este prozator și eseist. Doctor în filosofie al Universității din București. Editează revista culturală *Provincia* (în 1990) și inițiază/organizează Colocviile Naționale de Literatură desfășurate la Slobozia (1991-1995).

Volumul de povestiri *Boare de Waterloo* (1984) a marcat debutul lui editorial. A semnat, apoi, romanele *Așezarea* (1989), *Apă neagră* (1999, Premiul pentru Proză al Asociației Scriitorilor din București și Premiul Concursului Național Nicolae Odobescu în 2000), *Evelyn* (e-book, 2011), *Ceață pe Tamisa* (2013, Premiul Cartea Anului al Filialei București Proză a Uniunii Scriitorilor, Premiul Clubului de Proză al Filialei București Proză). De asemenea, Editura Junimea i-a publicat romanele *Agonia lui Constantin* (2017), *Furnicarul* (o reeditare în 2021 a romanului *Așezarea* în forma originală propusă editurii Cartea Românească în 1984), *Oglindă spartă* (2022).

În domeniul filosofic, a publicat eseurile *Nietzsche, ermitul vesel* (Editura Economica, 2011) și *Incursiune în sfera publică românească. Modele europene* (Eikon, 2011). ■

NICOLAE STAN

Apariția

Unu

Inert, culcat parcă de când lumea în patul său înalt, din fier, cu privirea fixată în tavan, Constantin Constantinescu avu o vedenie. Nu dormea nicicum, nu visa. Era treaz în felul lui, letargic: ochii săi albaștri, calzi încă, țînteau singurul punct stabil și protector aflat în fața lor, pe care, în graba de neînțeles a zilelor, îl trecuse cu vederea, dar pe care acum îl descoperea răbdător.

Cu pupilele tot mai încordate, mult mărite de teamă, mirare și plăcere amestecate, bărbatul vedea acolo, în mijlocul plafonului alb, neted, curat, cum aievea se cască o gaură mare, cum ea, apoi, crește miraculos, devine uriașă, luând mai multe

culori, întâi neagră, pe urmă stăpânită de verde și albastru. O adevărată maree fantastică se pune-n mișcare peste tot și toate, o maree verde intens, iscată din nimic, misterios, și care aduce după sine, cu blândețe implacabilă, feluri și feluri de aluviuni și valuri de pământ, și pietre, și pomi, și flori, toate prinse-ntr-un vârtej colosal ce creștea și creștea neîncetat.

Vrăjiți de minunățiile ce, parcă, dansau amețite înainte, ochii fascinați ai lui Constantin Constantinescu vedeau cu claritate cum din acea învălmășeală de culori, pământ și aer se înalță un munte înverzit, sălbatic și maiestuos, cum acesta se învârtoșează cu fiecare fracțiune de secundă, se ridică din sine, inexplicabil, aruncându-se-n sus cu totul, ca o minge suflată de un vânt năprasnic, cățărându-se fantastic în văzduh, într-o milionime de secundă, pentru ca, odată ajuns acolo, să se-adune din nou, săltând și crescând cu o rapiditate neomenească, un munte semeț, primitiv și pur, fondat din sine și din sine aruncându-se iarăși spre înalt, unde se agăța-ntr-un colț de tărie și sporea mirific în acel loc, tot mai mare și tot mai puternic, într-o mișcare nesfârșită.

Nu era nicio îndoială: privirea lui sagace, deodată vulturească, numai de el știută, contempla uimită, fericită ca niciodată, un munte masiv înverzit și foșnitor, trainic și viu, al cărui vârf, cel mai sigur plin de măreție, pentru o minte omenească limitată nu se putea zări solitar și indestructibil.

Un timp nedefinit, acoperit de o calmitate fermecată, când succesiunea transformărilor și creșterilor se oprise, iar construcția veșnic verde plutea liberă în aerul albăstriu, susținută de propria-i energie ascunsă, bărbatul privea extaziat magnifica apariție, cuprins de o stare senină și curată. Dar, dintr-o dată, de nicăieri și de nicicând, din nimicul nemulțumit de sine și mereu insiduos, se născu o mișcare contrară, un soi de altă maree, acum una a sfârșitului neașteptat, întotdeauna neașteptat: pentru început, un zgomot ciudat, de fond, dar amenințător, apoi, prefăcut într-un uruit infernal, asurzitor. Imediat, ca sub o presiune insuportabilă și venită din spații necunoscute, minunăția muntoasă se cutremură apocaliptic, fără scăpare, ca lovită de o mână zeească, se chirci ca o frunză veștejită de vânt,

neputincioasă, și, cu un vaet uluitor, urcat din abisul lui întunecat, se sparse ca o coajă de nucă în miliarde și miliarde de fărâme, în nenumărate bucățele ce se-ntorceau în neantul biruitor.

Devastată de pierderea ireversibilă, care i se înfățișa cu cruzime, privirea lui Constantin Constantinescu se afunda în magma pulsatilă a acelui sfârșit magnific, căutând înfrigurată ceva, fără să știe exact ce anume, ca un orb ce pipăie neîntrerupt suprafețe necunoscute, dar care nu se oprește, sperând cu obstinație într-un contact providențial cu un lucru în sfârșit familiar.

Curând, căutarea febrilă a ochilor bărbatului întins se liniști ca prin minune. De undeva, din dedesubtul neștiut al muntelui sfărâmat, dintre bucăți mici de pietre și pomi înghițite fără întoarcere, de ceva lipsit de formă și de nume, se auzi, întâi înfundat, ca prin vată, apoi tot mai clar, gâlgâitul unei ape vesele, micuțe, infime față de masiva destrămare, dar care curgea continuu. Surprins încă o dată, omul își încordă și mai mult privirea obosită de atâtea căutări. Și atunci văzu limpede: un izvor scânteietor de apă se strecura cu sârguință printre resturi, de-acum, ale acelei lumi aflate în pierdere, susura ca o limbă magică și încă nevorbită, de care el se simțea atras în mod iremediabil.

Fără să ezite o clipă, radios, se aplecă protector și curios peste acel firicel de apă, țâșnit voinicește dintre resturi, bucuros de prospețimea și curățenia lui, sedus…

Doi

1.

Din ce colț umbros, necercetat vreodată, vă vine brusc, într-o încleștare dramatică, impulsul de a vă revedea într-o clipită ceea ce calificați drept fantastica voastră viață?

Ce speranțe neostoite există încă în voi, dacă înaintea celui mai firesc moment aruncați straie fastuoase, cu multe falduri, pe umerii fantomei care-ați fost?

De ce balsam minunat, adormitor, ați avea nevoie, pentru ca, odată el îngurgitat, să puteți părăsi zbaterile voastre nesfârșite?

Înaintea începutului, Constantine, a fost totul. Iar totul era nemăsurabil, indistinct, golul perfect. Apoi, neașteptat, nepregătit, într-o învolburare copilăroasă, din nimicul egal cu sine a rodit o arătare de fundal: o mărșăluire grăbită de umbre, măcinate de lupte, chin și dorințe, înaintând fără abatere.

Dar adevăratul început, subit, a prins un chip anume, unul dintre nenumăratele chipuri ale lumii născute care, primindu-le ca pe niște vestitori aleși, încinge hore de bucurie la vederea lor. Însă, forma aceea anume, s-o numim nouă, răsărită ca din senin, a fost trupul pricăjit al unui micuț, al unui omuleț roșu-vinețiu, aproape sângerând, care se zbătea zdravăn să respire, să trăiască, în lumina încă vie a unei seri de sfârșit de vară.

… Ai venit în lume, Constantine, într-o zi de vineri al unui august blând, la orele 19.00, în maternitatea cenușie a unui orășel românesc de câmpie. Atunci, la câteva sutimi de secunde de la apariția ta, cu un zâmbet rutinat și, totuși, puțin surprins, ca de fiecare dată, nu știa nici el de ce, medicul ginecolog ți-a ridicat capul golaș, înspumat, în fața părinților tăi, uluiți de ceea ce vedeau, și te-a prezentat râzând ușor:

– Iată-l și pe Terente! Să vă trăiască!

Apoi, ai încăput pe mâinile întinse lacom ale mamei, epuizată și extaziată.

Prea multă lumină! Vreau înapoi, acasă! Vreau înapoi, auziți? Lumina albă-mi biciuiește pielea, mi-o boțește centimetru cu centimetru. Trebuie să mă apăr! Dumnezeule, unde-am ajuns? Închid ochii și strâng din pumni. Trebuie să rezist! Simt cu toți porii mei tot ce este-n jurul meu, în jurul pielii mele încrețite.

Alb și negru. Asta percep. Forme albe și forme negre. De fapt, o singură formă neagră, lângă o singură formă albă ce-ntinde mâinile către mine: – Ochișori frumoși, băiatul meu drag! *aud cu durere sunetele ascuțite, ele sunt ascuțite, ele intră-n urechile mele cu violență, zgâriindu-le. Forma albă, lacomă, prea lacomă de mine, mă trage la ea, îmi rupe legătura mea*

neprețuită cu vechea mea casă. M-a durut! Ah… Acum sunt fără casă, într-o lume străină, singur. Mi-e frig. Carnea mea lucioasă, umedă, vineție, se apără cum poate: s-a boțit în totalitate. Forma albă mă învelește cu ceva moale, în sfârșit plăcut. Deodată, cum toate belelele vin împreună, încep să-nvăț, simt un nod în gât, mă sufoc, tușesc, ajutor!, mă sufoc, tușesc, ajutor!, forma albă mă bate pe spate, sub ceafă, tușesc din nou, ea râde, parcă mi-e mai bine, of, bine c-am scăpat!

Acum privesc în față, la pieptul ei cald. Văd zâmbet și ochi moi, aproape uzi. Degetele ei catifelate mă pipăie cu grijă, recunosc. Mă liniștesc. Nu-i foarte rău…

Acum aud un glas nou, gros, lateral. Fața albă spune ceva, apoi mă oferă feței negre – nu!, nu!, aș vrea să le pot striga pe limba lor! –, aflată lângă ea. Mâinile feței negre tremură. Degetele ei sunt aspre, dure. Spune ceva. Nu înțeleg nimic. Nu-mi place! Nu-mi place! Vreau înapoi! Dați-mi drumul! Bobițe mici de apă curată mi se rostogolesc din ochi. Țip. Scap din mâinile grele ale feței negre. Bine că știu metoda! Sunt din nou la pieptul îndestulat al feței albe. Bobițele de apă își opresc imediat căderea. Aud clar cuvintele rostite de fața albă, fața caldă:

– Vino la mama ta, minunea mea!

Ea e lipită de mine și rostește sunetele șoptit, suportabil, ba chiar plăcut. Aud clar: o, a, i, e, aaa… E lipită de mine, e una cu mine. M-am obișnuit destul de bine. Recunosc. Dar voi fi încă prudent, atent. Nu se știe niciodată cine te poate ataca. Sunt bine: lumina biciuie mult mai calmă. Suport.

Acum pot să-mi deschid ochii și să-i privesc direct, în față.

– Albaștri! Are ochii albaștri-albaștri! a strigat Patricia, mama ta, uimită și fericită. Am băiat frumos!

Apoi, în veselia generală, poate doar tulburată vag de-o anumită rigiditate vecină cu teama, atunci când a intrat tatăl tău, ginecologul ți-a dat prima notă în aplauzele celor doi și ale asistentei:

– Zece, fără greșeală! 52 de centimetri, cu 3,8 kilograme. Să vă trăiască! Bun venit, uriașule! Dă-i să sugă…

Am deschis gura automat. Zgârciul ei s-a întins de la sine, suficient pentru a apuca. Întâi am apucat cu gingiile mele moi. O carne delicată, plăcută. Sfârc. Sfârcul de neuitat al feței albe! L-am apucat ca un hămesit și l-am făcut una cu trupul meu. Și, dintr-o dată, minunea-minunelor: din carnea moale, delicată, plăcută, țâșnește în gura mea încleștată cel mai dumnezeiesc gust. Gustul incredibil de bun al unei spume albe, al unui șuvoi intens și îndestulător de spumă gustoasă, care curge fără oprire în mine. Sunt salvat! Simt cum mi se leagă milioanele de celule între ele, cum țesuturile mele ațoase se înviorează. Ochi-mi sunt închiși, dar fericirea mea nouă e mare cât plăcerea mea pentru spumă. Și fața albă îmi dă totul cu duioșie, fără să-mi ceară nimic în schimb. Nu-i rău! Acum îmi vine să rămân… Doar pentru gustul acesta despre care nu știam nimic și care va rămâne în mine mereu. Îl voi ține minte. Corpul meu trezit la viață știe acum cu precizie că asta-i noua lume, cea cu gustul cel mai plăcut și desfătător, și interminabil. Lumea toată trebuie să fie la fel! Dacă nu, o voi face așa. Trupul meu, care-a-nceput să facă mișcări iuți, va ține minte această promisiune.

M-am încălzit. Cred că m-am obișnuit. Mi-e lene să mă mișc. Mi-e bine. Îl las din gură. Dar gustul rămâne-n mine, plăcerea totală. Înainte de a mă-ntinde și de a adormi în pace, inima mea caldă, îndestulată, înțelege primul secret al noii lumi, pe care vrea să-l spună tuturor. Că pentru mine, aici și acum, mereu aici și acum, nu vorbește capul meu cu tot ce are și va avea în el, căci pe el nu-l cunosc și nu mă interesează. Dar strigă pentru mine, ajutându-mă să răzbat, se vaită sau se bucură pentru mine toți mușchii și nervii, și toate venele, și oasele, și cartilagiile mele moi, precum și toată carnea mea crudă, roșie, ba chiar și pielea mea, cum e ea, acolo! – toate astea, care stau laolaltă cumva și sunt una cu mine, strigă în ajutorul meu sunete cu rost, în felul lor, tăcute și cu rost totodată, sunete care, și mai bine, ar putea fi auzite de persoane aparte, absolut speciale – de ce să nu existe și ele-n noua lume? –, care poate n-au altă treabă decât să traducă, fără vreun scop anume, cu riscul de a fi acuzate că scornesc, ceea ce toate părțile corpului meu vor să spună în tăcerea lor, iar ele, acele persoane aparte, n-au altă treabă,

pentru a scăpa de plictiseală, decât să lase celorlalți, vouă, ca pe un dar, tot ce glăsuiesc membrele corpului meu strălucitor.

2.

A doua zi, cu infinite precauții, părinții te-au dus acasă: un apartament cu patru camere situat în centrul orașului.

Răzvan Constantinescu, tatăl, la cei 34 de ani ai săi, era deja un nume cunoscut și respectat în urbe, o somitate locală în chestiuni legate de urbanism și dezvoltare. Nu întâmplător, recent, ajunsese arhitectul-șef al primăriei, poziție din care putea să-și pună amprenta pe înfățișarea orașului. Așa că te-ai bucurat, de la bun început, de condiții peste medie. Rămânea doar să crești ca nimeni altcineva, cum erau încredințați părinții tăi, privindu-te cum te odihneai în pătuțul sofisticat, cu jucărioare colorate și sunătoare, lipit de patul matrimonial.

– Și noi ce facem acum! a îngăimat Răzvan, fără să te scape din ochi, copleșit de încântare și îngrijorare deopotrivă.

– Ne descurcăm, scumpi! Crește!

Vocea mamei, Patricia, era încrezătoare, sigură pe ea. Adevărul este că de mai multe ori, în fiecare zi, purtase lungi discuții telefonice cu mama ei, soră medicală într-un sat apropiat.

Așa că era documentată cu toți pașii care trebuiau făcuți într-o astfel de împrejurare. Partea nefericită a situației era absența bunicilor tăi, din cauza unui accident stupid suferit de bunica ta, Paula Pătrașcu, care-o ținea imobilizată în pat, sub îngrijirea soțului ei.

– Mi-e teamă să nu-l scăpăm, cumva! Sau, Doamne ferește, să-l înecăm în băiță…

– Nu mai vorbi prostii, Răzvan! Am exersat și te-am învățat. Dar tu n-o să faci nimic! Să vezi ce simplu o să fie!

Casa mea s-a schimbat din nou. Am fost mereu cu ochii pe ea, să știu unde sunt, cel puțin. Și-acum stau cu ochii întredeschiși, s-ar putea crede că-i am închiși, dar eu încă văd. Sunt atent la tot. Sunt într-un loc unde cred c-am să stau mai mult: am patul meu, am jucărelele mele colorate, tot felul de alte lucruri

pe care încă nu le cunosc. Dar e un loc destul de odihnitor. Noua lume nu pare deloc rea, deși totul în mine își amintește de prima casă, umbroasă, întunecată, tăcută. Uneori nu pot să mă stăpânesc și mi-e dor… Și cred că doru'ăsta o să mă bântuie cât voi sta pe-aici, cine știe cât…

Acum trec la ei*: cine sunt* ei*? E clar c-o să-i am toată viața de-aici în jurul meu. Sunt ai mei și gata! Au venit peste mine, de nicăieri: nu mi i-am ales, mi-au fost dați…*

Întâi, ea*: i se spune* mami*, așa o strigă el.*

Mami este fața albă, luminoasă, care mă atrage. Ea-mi cântă cuvintele plăcute și mă privește tot timpul, cu chipul său frumos și zâmbitor. Îmi amintesc, auzindu-i vocea ei adormitoare, cum, când locuiam în prima casă, când nu știam de-o altă lume cu-atât de multă lumină!, îmi punea s-ascult muzică. Și vorbea cu mine tare, spunea: s-ascultăm un Bach, un Chopin, un Mozart, poate chiar un Beethoven… Și, da, recunosc, ce auzeam eu din locul meu ferit era un balsam care mă liniștea… În plus, această mami *a crezut foarte mult în mine, încă de-atunci: o auzeam citindu-mi din cărți, ea le și numea, nu le mai știu, iar cuvintele noi, ciudate se imprimau în gelatina din mine:* transfigurare, eidos, nimic și tot…

Uneori, în aceste zile chiar, susurul lor vrăjit îmi dă târcoale, vrea să reintre-n carnea mea crudă, producându-mi tremurături abia vizibile, frisoane de creștere, cum am auzit-o pe ea.

Acum, el. Fața întunecată. Mami îi spune tati*. Este tăcut, dar preocupat de mine, aproape înfricoșat. Nervii mei ascunși, sângele meu proaspăt nu-l vor uita niciodată: atunci când mami l-a anunțat, râzând, de începutul existenței mele, el a strigat, NU! A strigat puternic, înfricoșător. Celulele mele s-au strâns în ele, înspăimântate. Mai mult, înfricoșat el însuși se pare c-a lovit cu pumnul, o dată, spre lăcașul unde mă odihneam. Am fost șocat. Apoi, în câteva momente, și-a revenit și a mângâiat locul acela multă vreme.*

Mie-mi spun scumpiloi*! Urât nume. Nu-mi place că se numesc unul pe altul* scumpi*. E ceva neserios. Vorbesc prea mult. Îmi plăcea mai mult cum îmi spuneau,* hărmălaie*, atunci când nu găsisem poarta de intrare în această lume.*

Dar nu știu de ce trebuie să purtăm un nume! De ce să fim fiecare-ntr-un fel? Nu era mai bine fără nume, în deplină pace cu tot ce există și n-are nume?… Nu era mai bine-acolo?…

Oricum, numele puse de ei sunt aiurea!… Da' n-ai ce să faci…

– Îl vom numi Constantin! a repetat Răzvan, zâmbind, o decizie luată de mult timp, împreună.

– Am zis! Costeluș! Costelușu' lu' mamii…

– Constantin și Elena! Aveți sărbătoare comună, sărbătoare mare! a punctat mulțumit bărbatul, sărutându-și cu foc soția.

Și cum tu intraseși în somn, pe fundalul plasei odihnitoare a vorbelor șoptite în jurul tău, cei doi părinți au stat un timp, unul alături de altul, lângă pătuț, contemplându-ți cu ardoare chipul deja curățat de cutele începutului.

Găseau că au în față cel mai frumos și promițător băiețel care se putuse naște vreodată în această lume, erau ei încredințați, tăcuți și surâzători. Apoi, smulgându-se cu greu din starea care-i copleșea, reveneau și la lucruri practice și urgente, de obicei executate de Răzvan și proiectate de Patricia. Într-adevăr, aceasta completase și finalizase o listă de cumpărături, doar pentru a avea în plus, ca rezervă, față de ceea ce cumpăraseră deja, prevăzători: 6 tichioare de vară, în culori băiețești, 3 pledulețe, 5 pieptărașe, 3 lenjerii de pătuț, 15 m de tifon, batistuțe, pudră de talc, *Fluocinolon*, cănuță, linguriță, biberoane, 5 pachețele de vată, o nouă cădiță, albastră…

Se cuvine, însă, cred eu, să-ți descriu ceea ce-n lumea omenească înseamnă „acasă".

Mai întâi, imaginile ce ți s-au întipărit în memoria corpului tău și de care te vei simți dependent, chiar dacă nemărturisit, cu deosebire față de cea mai sensibilă, mai caldă, mai drăgăstoasă.

Alături de tine, așezată cu grijă pe patul matrimonial, s-a aflat doamna Patricia Elena Constantinescu, farmacistă, emblema însăși a frumuseții și a gingășiei feminine, pentru tine, și nu numai. Sensibilitatea ta dezvoltată nu era departe de adevăr. Patricia Elena Constantinescu, pentru cei foarte apropiați, Pat, pentru mulți, Patricia, iar pentru soțul ei și părinții ei, uneori,

jucăuș, Nuțica, avea multe calități: relativ înaltă pentru generația ei, cam 1,74 metri, 26 de ani, zveltă, dar nu slabă sau lipsită de forță – de altfel, în prima ei tinerețe, ca liceană, câștigase câteva concursuri de frumusețe, o adevărată miss –, blondă natural, pur, cu ochi căprui spre verzi, după momentele zilei, cu chipul mereu proaspăt, curat, deschis, irizat cât trebuie în roșu mat, discret, blândă și retrasă-n sine, trăindu-și reprezentările de multe ori ca pe fapte aievea, cea mai statornică dinte ele fiind, fără îndoială, reprezentarea făpturii tale ca făptură princiară, care i-a supus mintea într-un laț dulce, toată viața, iremediabil. Pe scurt, Patricia Elena Constantinescu, într-o tainică reciprocitate, ți-a subjugat întreg sistemul tău de imagini și de aspirații, cu delicatețe, încă de când i-ai simțit prezența.

Lângă Patricia, pe același pat, bărbatul: domnul Răzvan Constantinescu, 33 de ani, arhitect, brunet și păros nevoie mare, cu un ten ciocolatiu închis și aspru, menținând permanent, prin modul lui de a fi, o oarecare distanță între el și eventualii preopinenți, mediu ca înălțime, 1,72 metri – deși, aici se străduia să trișeze fără să fie observat, pentru a fi egalul frumoasei sale soții –, solid, acoperit de o masă musculară compactă, lucru ce-i sărise-n ochi din prima clipă mai tinerei Patricia. Cum se vede, tatăl tău era factorul de siguranță al familiei, metodic și muncitor, răbdător și încăpățânat, fără odihnă, sever cu sine și cu ceilalți.

Ele două sunt ființele ce-ți vor da energie sau ți-o vor înfrâna, după împrejurări. Fără îndoială, cum am văzut de-atâtea ori, toți cei din jurul tău se vor schimba, după ocazii, își vor accentua sau își vor atenua relația cu tine, după interese, numai ei vor rămâne oarecum ridicoli, neschimbați ca și când lumea nu evoluează, nu ia alte forme, ci rămâne de-a pururi în făgașul ei cald și favorabil doar pentru tine.

Este timpul, de asemenea, să-ți spun câte ceva despre noua ta casă. I s-au dat mai multe nume, de către imaginația hulpavă a lumii. Fie casa „curcubeu”, botezată de cei cu suflet bun, fie casa celor „cinci culori”, cum îi ziceau cei cu înclinații ezoterice, fie casa „rogvaiv” sau „nevro”, cum era denumită de grupul celor ironici, poate chiar invidioși. În fapt, era un apartament cu patru camere spațioase, lucrate arhitectural chiar de tatăl tău,

zugrăvite, la inițiativa lui Răzvan, fiecare-n câte-o culoare, fixată de el după cum urmează: camera matrimonială era galben-pai, acolo unde ți-ai petrecut primii trei ani ai vieții, învăluit în egoismul protector al mamei, cu deosebire; biroul tatălui era albastru, locul unde Răzvan, în ordine absolută, își punea la cale proiectele lui precise, clare, cu linii drepte și figuri geometrice clasice, stabile; living-ul, numită de voi și *sufragerie*, era verde, o culoare parcă venită din altă lume, densă, ce va îndemna, de multe ori, pe cei trei membri ai familiei, să se lase absorbiți de visuri și erezii; camera ta, devenită astfel de la vârsta de tei ani, când, spunea tatăl, trebuia să intri-n istorie, era zugrăvită-n roșu deschis, nuanță care, prevăzuse Răzvan, trebuia să te-ndemne la stări și planuri mărețe, fericite; albul pur nu se găsea decât pe holuri și în bucătăria vastă și luminată din plin prin ferestrele mari; în sfârșit, cele două băi veneau în prelungirea celor două generații: a ta, roșie, a lor, galbenă… De multe ori, după ce deja crescuseși și puteai rămâne singur în casă, te plimbai prin camere, agale, schimbând culoare după culoare, după care luai o oarecare viteză, atât cât culorile să se-nvălmășească-n capul tău până la formarea imaginii curcubeului care, credeai, nădăjduiai, străjuia protector peste viețile voastre.

… Înainte cu câteva momente ca tu, senin, să intri-n somn, și înainte de a merge la cumpărăturile stabilite, tatăl tău s-a strecurat în biroul său ordonat, elegant, a scos *jurnalul* său zilnic, scris de obicei seara, ca o sinteză a fiecărei zile, și a scris apăsat, cu emoție strunită: „10 august. S-a născut fiul meu, Constantin! Să fie sănătos! Să fie puternic! Să fie Leu!” ■

(fragment din volumul *Ceață pe Tamisa*,
Cartea Românească, 2013)